

អង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា

Extraordinary Chambers in the Courts of Cambodia
Chambres extraordinaires au sein des tribunaux cambodgiens

អង្គបុរេជំនុំជម្រះ
Pre-Trial Chamber
Chambre Préliminaire

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

Kingdom of Cambodia
Nation Religion King
Royaume du Cambodge
Nation Religion Roi

C22/9/14

**តាមការប្រជុំសវនាការសាធារណៈ និងតាមការសហប្រជាជាតិ និងអនុលោមតាមច្បាប់ស្តីពី
ការបង្កើតឱ្យមានអង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា ដើម្បីកាត់សេចក្តីឧក្រិដ្ឋកម្ម
ដែលបានប្រព្រឹត្តទៅក្នុងរយៈកាលនៃកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ**

សំណុំរឿងព្រហ្មទណ្ឌលេខ: ០០២/១៩-០៩-២០០៧-អវតក/កសចស (អបជណ២)

ចំពោះមុខ: **ចៅក្រម រុយ៉ាន់ គីមសាន, ប្រធាន**
ចៅក្រម Rowan DOWNING
ចៅក្រម ន័យ ចុល
ចៅក្រម Katinka LAHUIS
ចៅក្រម ហួត ចុឌី

ក្រឡាបញ្ជី: **លន ព្រលីង**
Entela JOSIFI

កាលបរិច្ឆេទ: **៣០ ខែមេសា ឆ្នាំ២០១០**

ឯកសារដើម
ORIGINAL DOCUMENT/DOCUMENT ORIGINAL
ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំ ទទួល (Date of receipt/Date de reception):
..... 30 / 04 / 2010 .....
ម៉ោង (Time/Heure):
..... 11 : 30 .....
មន្ត្រីទទួលបន្ទុកសំណុំរឿង/Case File Officer/L'agent chargé du dossier: .....
SANN RADA

សាធារណៈ (ដោយគោលបំណង)
សាលដីកាលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់ អេឡែ សារី ប្រឆាំងនឹងដីកាសម្រេចលើ
ការបន្តចិរនេនៃការឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្ន

សហព្រះរាជអាជ្ញា

ជា លាង
Andrew CAYLEY
យ៉ែត ធីរិយា
William SMITH
សេង ហ៊ុនហាង
Anees AHMED

ជនត្រូវចោទ

អៀង សារី

ឯកសារបានចម្លងតាមច្បាប់ដើម
CERTIFIED COPY/COPIE CERTIFIÉE CONFORME
ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំ ត្រឹមត្រូវ (Certified Date/Date de certification):
..... 30 / 04 / 2010 .....
មន្ត្រីទទួលបន្ទុកសំណុំរឿង/Case File Officer/L'agent chargé du dossier: .....
SANN RADA

មេធាវីតំណាងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី

នី ធានី
 Mahdev MOHAN
 Lyma NGUYEN
 គឹម ម៉ែងឃី
 ម៉ុច សុវណ្ណារី
 Elizabeth-Joelle
 RABESANRATANA
 Annie DELAHAIE
 Philippe CANONNE
 Martine JACQUIN
 Fabienne TRUSSES-
 NAPROUS
 Ms. Françoise GAUTRY
 Ms. Isabelle DURAND
 Ms. Christine MARTINEAU
 Ms. Laure DESFORGES
 Mr. Ferdinand DJAMMEN
 ឡោ ជុនធី
 ស៊ីន សុវ៉ិន
 សំ សុខគង់
 ហុង គឹមសួន
 គង់ ពិសី
 គង់ ហេង
 Silke STUDZINSKY
 Olivier BAHOUGNE

Marie GUIRAUD
 Patrick BAUDOUIN
 ជេត វណ្ណឈី
 ពេជ អង្គ
 Julien RIVET
 Pascal AUBOIN

សហមេធាវីការពារក្តីជនរួមចោទ

អាង ឧត្តម
 Michael G. KARVAVAS

សាលដីកាលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់ អៀង សារី ប្រឆាំងនឹងដីកាសម្រេចលើការបន្តចិញ្ចឹមជនរួមចោទ

អង្គបុរេជំនុំជម្រះ នៃអង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា (“អ.វ.ត.ក”) បានទទួល “បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ របស់ អៀង សារី ប្រឆាំងនឹងដីកាសម្រេចរបស់សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត]អំពីការបន្តថិរវេលានៃការឃុំខ្លួន បណ្តោះអាសន្ន” ដែលសហមេធាវីការពារក្តីជនត្រូវចោទ អៀង សារី បានប្តឹងនៅថ្ងៃទី៧ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០០៩ (“បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍”)។

I. ប្រវត្តិសិក្ខា

- ១. អង្គបុរេជំនុំជម្រះយោងទៅលើរបាយការណ៍ស្តីពីការត្រួតពិនិត្យសំណុំរឿង^៦ ដែលត្រូវបានពិនិត្យ និងអនុម័ត កាលពីថ្ងៃទី៨ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០១០ ដែលបង្កើតជាផ្នែកមួយនៃសាលដីកានេះ។
- ២. នៅថ្ងៃទី១០ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០០៩ សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតបានចេញដីកាសម្រេចអំពីការបន្តថិរវេលានៃ ការឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្ន (“ដីកាសម្រេចបន្តថិរវេលា”) ដោយបានសម្រេចបន្តការឃុំខ្លួនបណ្តោះ អាសន្នបន្តទៀតលើ អៀង សារី ដែលបានជាប់ឃុំ ចាប់តាំងពីថ្ងៃទី១៤ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០០៧^៧។ ដីកាសម្រេចបន្តថិរវេលានេះបានជូនដំណឹងទៅភាគីទាំងអស់ នៅថ្ងៃទី១១ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០០៩។
- ៣. នៅថ្ងៃទី១៣ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០០៩ សហមេធាវីការពារក្តីជនត្រូវចោទបានដាក់សេចក្តីជូនដំណឹងអំពី បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ ហើយនៅថ្ងៃទី៧ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០០៩ សហមេធាវីការពារក្តីបានដាក់បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ របស់ខ្លួន ដែលបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍នេះបានជូនដំណឹងដល់ភាគីទាំងអស់ នៅថ្ងៃទី១២ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០០៩។
- ៤. នៅថ្ងៃទី១៧ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០០៩ សហព្រះរាជអាជ្ញាបានដាក់ចម្លើយតបរបស់ខ្លួនទៅនឹងបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ (“ចម្លើយតបរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញា”)។^៨
- ៥. នៅថ្ងៃទី១៨ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០០៩ សហមេធាវីតំណាងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីបានដាក់ចម្លើយតបរបស់ ខ្លួនទៅនឹងបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ (“ចម្លើយតបរបស់ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី”)។

^៦ បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ អៀង សារី ប្រឆាំងនឹងដីកាសម្រេចរបស់សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតអំពីការបន្តថិរវេលានៃការឃុំខ្លួនបណ្តោះ អាសន្ន ចុះថ្ងៃទី០៧ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០០៩ ឯកសារ C22/9/1។

^៧ របាយការណ៍ស្តីពីការត្រួតពិនិត្យសំណុំរឿង ចុះថ្ងៃទី០៨ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០១០ ឯកសារ C22/9/8។

^៨ ដីកាសម្រេចអំពីការបន្តថិរវេលានៃការឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្ន ចុះថ្ងៃទី១០ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០០៩ ឯកសារ C22/8។

^៩ ចម្លើយតបរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញា ទៅនឹងបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់ អៀង សារី ស្តីពីការបន្តថិរវេលានៃការឃុំខ្លួន ចុះថ្ងៃទី១៧ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០០៩ ឯកសារ C22/9/2។

- ៦. នៅថ្ងៃទី៣ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០១០ អង្គបុរេជំនុំជម្រះបានទទួលសេចក្តីសង្កេតលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់ សហមេធាវីតំណាងរដ្ឋប្បវេណីដទៃទៀត (“សេចក្តីសង្កេតរបស់សហមេធាវីតំណាងដើមបណ្តឹង រដ្ឋប្បវេណី”)^៦។ ក្រោយពីធ្វើការពិនិត្យឡើងវិញលើខ្លឹមសារនៃសេចក្តីសង្កេតទាំងនេះ ហើយ ក្រោយពីកត់សម្គាល់ឃើញថា ភាគីទាំងឡាយមិនបានផ្តល់យោបល់ ឬការជំទាស់លើការដាក់ ឯកសារយឺតពេល^៧ ដូច្នោះ អនុលោមតាមវិធាន ៣៩(៤)(ខ) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង អង្គបុរេជំនុំជម្រះបាន សម្រេចទទួលស្គាល់សុពលភាពនៃឯកសារទាំងនេះ ទោះបីបានដាក់ក្រោយរយៈពេលកំណត់ ដូច មានចែងនៅក្នុងវិធានផ្ទៃក្នុង និងសេចក្តីណែនាំអនុវត្តក៏ដោយ។
- ៧. នៅថ្ងៃទី២០ ខែមករា ឆ្នាំ២០១០ ប្រធានអង្គបុរេជំនុំជម្រះបានចេញដីកាកំណត់កាលបរិច្ឆេទ បើក សវនាការជាសាធារណៈលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ នៅថ្ងៃទី១១ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០១០^៨។ នៅមុនពេល សវនាការ អង្គបុរេជំនុំជម្រះបានទទួលលទ្ធភាពពិនិត្យសំណុំរឿង ដែលបានធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពរួច ហើយ។
- ៨. នៅថ្ងៃទី១១ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០១០ អង្គបុរេជំនុំជម្រះបានបើកសវនាការជាសាធារណៈមួយ ដែលជន ត្រូវចោទមានសហមេធាវីការពារក្តីរបស់ខ្លួនតំណាង។ សវនាការនេះ បានបើកជំនុំជម្រះជា សាធារណៈ។

II. ភាពអាចទទួលយកបាននៃបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍

^៦ ចម្លើយតបរបស់សហមេធាវីតំណាងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី ទៅនឹងបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់ អៀង សារី ប្រឆាំងនឹងការបន្ត ចិរវេលានៃការឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្ន ចុះថ្ងៃទី១៨ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០០៩ ឯកសារ C22/9/3។

^៧ សហមេធាវីដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី៖ សេចក្តីសង្កេតចំពោះបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់ អៀង សារី ជំទាស់ទៅនឹងដីកាសម្រេចបន្តចិរ វេលាឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្នរបស់សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត ចុះថ្ងៃទី០៣ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០១០ ឯកសារ C22/9/7។

^៨ អង្គបុរេជំនុំជម្រះរៀបរាប់ជាពិសេសចំពោះការដាក់ឯកសារនេះក្នុងពេលសវនាការ លើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ ថ្ងៃទី១១ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០១០។ សូមមើលប្រតិចារិកនៃសវនាការលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ ចុះថ្ងៃទី១១ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០១០ ឯកសារ C22/9 ទំព័រ១៨។

^៩ ដីកាកំណត់កាលបរិច្ឆេទសវនាការ ចុះថ្ងៃទី២០ ខែមករា ឆ្នាំ២០១០ ឯកសារ C22/9/4។

សាលដីកាលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់ អៀង សារី ប្រឆាំងនឹងដីកាសម្រេចលើការបន្តចិរវេលាឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្ន

៩. ដីកាសម្រេចបន្តថិរវេលាបានចេញនៅថ្ងៃទី១០ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០០៩ ហើយបានជូនដំណឹងដល់គ្រប់ភាគីនៅថ្ងៃទី១១ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០០៩។ សហមេធាវីការពារក្តីជនត្រូវចោទបានដាក់សេចក្តីជូនដំណឹងអំពីបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍នៅថ្ងៃទី១៣ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០០៩ ហើយបានបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍នៅថ្ងៃទី៧ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០០៩ ក្នុងរយៈពេលកំណត់ដូចដែលបានចែងនៅក្នុងវិធាន ៧៥(៣) នៃវិធានផ្ទៃក្នុងរបស់អ.វ.ត.ក (“វិធានផ្ទៃក្នុង”)។

III. ច្បាប់ជាធរមាន

១០. បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍នេះយោងលើវិធាន ៦៣ នៃវិធានផ្ទៃក្នុង។

IV. លក្ខណៈនៃបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍

១១. យោងតាមបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ សហមេធាវីការពារក្តីបានស្នើសុំឱ្យអង្គបុរេជំនុំជម្រះ៖

“បដិសេធដីកាសម្រេចអំពីការបន្តថិរវេលានៃការឃុំខ្លួន និងបញ្ចប់ការឃុំខ្លួនជនត្រូវចោទបណ្តោះអាសន្ន”^៩។

១២. សហមេធាវីការពារក្តីបានអះអាងថា លក្ខខណ្ឌសម្រាប់ការឃុំខ្លួន ដែលមានចែងនៅក្នុងវិធាន ៦៣(៣) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង មិនត្រូវបានបំពេញនោះឡើយ ហើយទោះបីជាលក្ខខណ្ឌមួយក្នុងចំណោមលក្ខខណ្ឌនានានៅក្នុងវិធាន៦៣(៣) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង បានបំពេញក៏ដោយ សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតបានរំលោភទៅលើធនានុសិទ្ធិរបស់ខ្លួននៅក្នុងការចេញដីកាសម្រេចបន្តឃុំខ្លួន ដោយសារខ្លួនមិនបានពិចារណាទៅលើវិធានការធូរស្រាលជាងនេះ ដែលអាចសម្រេចគោលបំណងតែមួយ^{១០}។

១៣. នៅក្នុងសវនាការនៅថ្ងៃទី១១ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០១០ សហមេធាវីការពារក្តីជនត្រូវចោទហាក់ដូចជាដកជំហរទាមទារការដោះលែង ដូចដែលបានលើកឡើងនៅក្នុងបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ ដោយបានអះអាងថាខ្លួន“មិនដែលស្នើសុំឱ្យដោះលែង[ជនត្រូវចោទ]ឡើយ” ប៉ុន្តែខ្លួនស្នើសុំឱ្យ“តុលាការផ្លាស់ប្តូរលក្ខខណ្ឌ

^៩ បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ កថាខណ្ឌចុងក្រោយ។

^{១០} បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ កថាខណ្ឌ២៧។

នៃការឃុំខ្លួនរបស់គាត់ពីការឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្ននៅក្នុងមន្ទីរឃុំឃាំងរបស់ អ.វ.ត.ក ទៅជា [...] ការឃុំខ្លួនក្នុងផ្ទះ ឬ [...] ការឃុំខ្លួននៅក្នុងមន្ទីរពេទ្យវិញ”^{១១}។

១៤. នៅក្នុងចម្លើយតបរបស់ខ្លួនទៅនឹងបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ សហព្រះរាជអាជ្ញាបានស្នើសុំអង្គបុរេជំនុំជម្រះ ឱ្យច្រានចោលបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ទុកជាឥតបានការ ដោយឈរលើមូលដ្ឋានថា៖ (១) ដើមបណ្តឹង ឧទ្ធរណ៍បានខកខានក្នុងការបង្ហាញឱ្យឃើញអំពីការកែប្រែនៃកាលៈទេសៈជាក់ស្តែងណាមួយ (២) មិនមានភស្តុតាងដោះស្រាយដែលបានរកឃើញថា មានទម្ងន់ជាងភស្តុតាងដែលអាចធ្វើឱ្យអ្នក សង្កេតការណ៍អព្យាក្រឹត្យជឿថា ដើមបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ អាចធ្លាប់បានប្រព្រឹត្តឧក្រិដ្ឋកម្មទាំងឡាយ ដែលស្ថិតនៅក្រោមការស៊ើបអង្កេត (៣) ការចោទប្រកាន់របស់ក្រុមមេធាវីការពារក្តី ចំពោះ ប្រតិបត្តិការណ៍នៃការិយាល័យសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត ត្រូវបានរកឃើញថាគ្មានសុពលភាព ហើយ (៤) លក្ខខណ្ឌដូចមានចែងនៅក្នុងវិធាន ៦៣(៣)(ខ) នៅតែបានបំពេញ^{១២}។

១៥. សហមេធាវីតំណាងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីជាច្រើន បានសន្និដ្ឋាននៅក្នុងចម្លើយតបរបស់ខ្លួនថា “បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍នេះត្រូវតែបដិសេធចោល។ ដីកាសម្រេចបន្តចិរីវេលារបស់[សហចៅក្រមស៊ើប អង្កេត]មានហេតុផលសមរម្យ និងត្រឹមត្រូវ ហើយសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតបានអនុវត្តឆន្ទានុសិទ្ធិ របស់ខ្លួនបានត្រឹមត្រូវ”^{១៣}។ យោងតាមសេចក្តីសង្កេតរបស់ខ្លួន សហមេធាវីតំណាងដើមបណ្តឹង រដ្ឋប្បវេណីដទៃទៀត បានស្នើសុំឱ្យបុរេជំនុំជម្រះឱ្យតម្កល់ដីកាសម្រេចបន្តចិរីវេលាទុកជាបានការ ហើយបានសន្និដ្ឋានថា ការដាក់ឱ្យជនត្រូវចោទមានសេរីភាពនៅក្រៅឃុំ “អាចនាំឱ្យមានការពិបាក យល់ពីសំណាក់ប្រជាជន ហើយហានិភ័យសំខាន់ដែលសម្តែងចេញមករបស់អ្នកទាំងនោះអាចជា ការហិង្សា”^{១៤}។

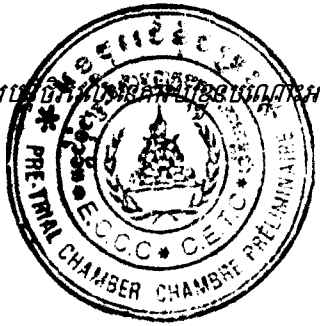
^{១១} ប្រតិចារឹកនៃសវនាការលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ ចុះថ្ងៃទី១១ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០១០ ឯកសារ C22/9 ទំព័រ២៥។

^{១២} ចម្លើយតបរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញា កថាខណ្ឌ២ កថាខណ្ឌរង ក-ង។

^{១៣} ចម្លើយតបរបស់មេធាវីដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី កថាខណ្ឌ២៨។

^{១៤} សេចក្តីអង្កេតរបស់មេធាវីដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី កថាខណ្ឌ២៦-២៧ និងប្រតិចារឹកនៃសវនាការលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ ចុះថ្ងៃទី១១ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០១០ ទំព័រ៧៧។

សាលដីកាលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់ អៀង សារី ប្រឆាំងនឹងដីកាសម្រេចលើការឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្ន

១៦. ដោយពិចារណាលើសេចក្តីសម្រេចទាំងឡាយរបស់ខ្លួនទាក់ទងនឹងបញ្ហាឃុំខ្លួន^{១៥} និងសេចក្តីសន្និដ្ឋានរបស់ភាគីដូចបានលើកឡើងនៅក្នុងរបាយការណ៍ស្តីពីការត្រួតពិនិត្យសំណុំរឿង អង្គបុរេជំនុំជម្រះនឹងពិនិត្យមើលដីកាសម្រេចបន្តថិរវេលាសារជាថ្មី ត្រង់ចំណុច៖

- ក. មូលហេតុដែលត្រូវបានរកឃើញ និងជឿជាក់យ៉ាងច្បាស់ថា ជននោះធ្លាប់បានប្រព្រឹត្តបទល្មើសមួយ ឬច្រើន ដូចមានចែងនៅក្នុងដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួរ (វិធាន ៦៣(៣)(ក) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង)។
- ខ. មូលដ្ឋានដែលធ្វើឱ្យការឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្នជាវិធានការដ៏ចាំបាច់មួយ(វិធាន ៦៣(៣)(ខ) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង) ។
- គ. ការយកចិត្តទុកដាក់នៅក្នុងការបំពេញកិច្ចស៊ើបសួរ។
- ឃ. សំណើសុំដោះលែងដោយដាក់ឱ្យស្ថិតនៅក្រោមការត្រួតពិនិត្យរបស់តុលាការ។

V. ការពិចារណា

ក. មូលហេតុដែលត្រូវបានរកឃើញ និងជឿជាក់យ៉ាងច្បាស់ថា ជននោះធ្លាប់បានប្រព្រឹត្តបទល្មើសមួយ ឬច្រើន ដូចមានចែងនៅក្នុងដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួរ (វិធាន ៦៣(៣)(ក) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង)៖

^{១៥} សាលដីកាលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់លោក នួន ជា ប្រឆាំងនឹងដីកាសម្រេចអំពីការបន្តថិរវេលានៃការឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្ន ចុះថ្ងៃទី១៨ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០០៩ ឯកសារលេខ C9/4/7។ សាលដីកាលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់លោកស្រី អៀង ធីរិទ្ធ ប្រឆាំងនឹងដីកាសម្រេចរបស់សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតអំពីការបន្តថិរវេលានៃការឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្ន ចុះថ្ងៃទី១៨ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០០៩ ឯកសារ C80/5/18។ សាលដីកាលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់លោក អៀង សារី ប្រឆាំងនឹងដីកាសម្រេចរបស់សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត អំពីការបន្តថិរវេលានៃការឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្ន ចុះថ្ងៃទី២៦ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០០៩ ឯកសារលេខ C22/5/38 និងសាលដីកាលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់ជនត្រូវចោទ ខៀវ សំផន ប្រឆាំងនឹងដីកាបដិសេធលើសំណុំរឿងដោះលែងឱ្យមានសេរីភាព និងដីកាសម្រេចពន្យារថិរវេលានៃការឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្ន ចុះថ្ងៃទី៣ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០០៩ ឯកសារ C26/5/26។

សាលដីកាលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់ អៀង សារី ប្រឆាំងនឹងដីកាសម្រេចលើការបន្តថិរវេលានៃការឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្ន

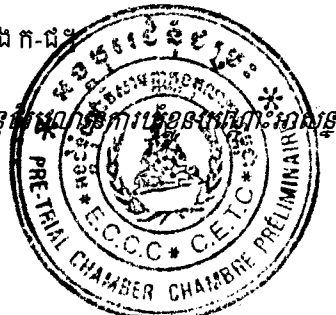
១៧. យោងតាមដីកាសម្រេចបន្តថិរវេលា សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតបានកត់សម្គាល់ឃើញថា យោងតាមដីកាសម្រេចបន្តថិរវេលានៃការឃុំខ្លួនជនត្រូវចោទបណ្តោះអាសន្ន ចុះថ្ងៃទី១០ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០០៨^{១៦} និងសាលដីការបស់អង្គបុរេជំនុំជម្រះចុះថ្ងៃទី២៦ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០០៩^{១៧} លើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ប្រឆាំងនឹងការបន្តថិរវេលានៃការឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្ន សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតបានរកឃើញថា មានមូលហេតុដែលត្រូវបានរកឃើញ និងជឿជាក់យ៉ាងច្បាស់ថា **អៀង សារី** ធ្លាប់បានប្រព្រឹត្តឧក្រិដ្ឋកម្មទាំងឡាយដែលខ្លួនត្រូវបានចោទប្រកាន់^{១៨} ។

១៨. សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតបានលើកឡើងបន្ថែមទៀតថា ចាប់តាំងពីសវនាការរបស់អង្គបុរេជំនុំជម្រះចុងក្រោយបំផុត លើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ប្រឆាំងនឹងដីកាសម្រេចបន្តថិរវេលានៃការឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្ន នាថ្ងៃទី២ ខែមេសា ឆ្នាំ២០០៩ សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតបានបន្តស៊ើបអង្កេតលើការចោទប្រកាន់ដែលមាននៅក្នុងដីកាសនិដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួរ ហើយបានបន្តដាក់ភស្តុតាងនៅក្នុងសំណុំរឿង។ សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតបានចង្អុលបញ្ជាក់ថា ចម្លើយសាក្សីថ្មីៗជាងហាសិបបានដាក់ចូលបន្ថែម ដែលចម្លើយទាំងនេះជួយបំភ្លឺថាតើជនត្រូវចោទបានដើរតួនាទីទាក់ទងនឹងឧក្រិដ្ឋកម្មដែលបានចោទប្រកាន់ដែរឬទេ^{១៩} ។

១៩. យោងតាមដីកាសម្រេចបន្តថិរវេលានេះ សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតបានបន្តរៀបរាប់ភស្តុតាងដែលខ្លួនពិចារណាថាមានលក្ខណៈដាក់បន្ទុក^{២០} ។ សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតបានលើកឡើងថា ភស្តុតាងមួយចំនួនអាចទំនងជាភស្តុតាងដោះបន្ទុក ប៉ុន្តែសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតបានពិចារណាឃើញថា ភស្តុតាងដោះបន្ទុកទាំងនេះមិនគ្រប់គ្រាន់ធ្វើឱ្យគ្មានសុពលភាព ចំពោះមូលដ្ឋាននៃមូលហេតុដែលត្រូវ

^{១៦} ដីកាសម្រេចអំពីការបន្តថិរវេលានៃការឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្ន ចុះថ្ងៃទី១០ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០០៨ ឯកសារ C22/4 ។
^{១៧} សាលដីកាលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់លោក **អៀង សារី** ប្រឆាំងនឹងដីកាសម្រេចរបស់សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតអំពីការបន្តថិរវេលានៃការឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្ន ចុះថ្ងៃទី២៦ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០០៩ ឯកសារ C22/5/38 (“សាលដីកាលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ប្រឆាំងនឹងការបន្តការឃុំខ្លួន”)។
^{១៨} ដីកាសម្រេចបន្តថិរវេលានៃការឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្ន កថាខណ្ឌ១១-១៣។
^{១៩} ដីកាសម្រេចបន្តថិរវេលានៃការឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្ន កថាខណ្ឌ១៥។
^{២០} ដីកាសម្រេចបន្តថិរវេលានៃការឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្ន កថាខណ្ឌ១៥ កថាខណ្ឌរង ក-ជ។

សាលដីកាលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់ **អៀង សារី** ប្រឆាំងនឹងដីកាសម្រេចលើការបន្តការឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្ន

បានរកឃើញ និងជឿជាក់ថា ជនត្រូវចោទអាចធ្លាប់បានប្រព្រឹត្តឧក្រិដ្ឋកម្មទាំងឡាយដែលស្ថិតនៅ ក្រោមការស៊ើបអង្កេតឡើយ^{២១}។

២០. សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតបានសន្និដ្ឋានថា៖

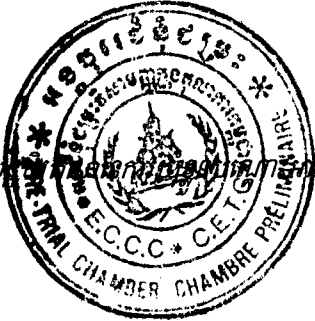
“បន្ទាប់ពីបានពិនិត្យឡើងវិញលើភស្តុតាងដែលមាននៅក្នុងសំណុំរឿង...នៅត្រឹមដំណាក់កាលនៃ កិច្ចស៊ើបសួរនេះ មានការលេចឡើងនូវអង្គហេតុ និងព័ត៌មានបន្ថែមនានា ដែលអាចឱ្យអ្នកសង្កេត ការណ៍អព្យាក្រឹត្យអាចជឿជាក់បានថា នៅក្នុងមុខងារ និងតួនាទីមួយ ឬច្រើនរបស់គាត់ ដូចបាន បង្ហាញខាងលើ អៀង សារី បានរៀបចំផែនការ ញុះញង់ បញ្ជា មិនបានព្យាយាមទប់ស្កាត់ ឬ ជួយ និងជម្រុញឱ្យមានការប្រព្រឹត្តិបទឧក្រិដ្ឋកម្មនានា ដូចមានលើកឡើងនៅក្នុងដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿង ឱ្យស៊ើបសួរ ជាហេតុនាំឱ្យលក្ខខណ្ឌដែលមានកំណត់នៅក្នុងវិធាន ៦៣(៣)(ក) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង នៅតែត្រូវបានបំពេញ ចាប់តាំងពីពេលជនរូបនេះត្រូវបានឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្ន ទោះបីជាមានការ កន្លងផុតទៅនៃពេលវេលាក្តី”^{២២}។

២១. ដោយចង្អុលយោងលើសំណើសុំមួយចំនួនដែលខ្លួនបានដាក់នៅចំពោះមុខអង្គបុរេជំនុំជម្រះ ប្រឆាំង នឹងសហចៅក្រមមួយរូប សហមេធាវីការពារក្តីបានសន្និដ្ឋាននៅក្នុងបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់ខ្លួនថា “ការកំណត់តាមរយៈសំណុំរឿងថាពិតជាមាន “មូលហេតុដែលត្រូវបានរកឃើញយ៉ាងច្បាស់”នោះ មិនអាចធ្វើទៅបានទេ ដោយសារតែការមានកំហុសនៅក្នុងកិច្ចស៊ើបអង្កេត [...]”។ សហមេធាវី ការពារក្តីបានសន្និដ្ឋានថា “បញ្ហាទាំងនេះដែលពាក់ព័ន្ធនឹងកិច្ចស៊ើបសួរ មិនត្រូវអនុញ្ញាតឱ្យដើម្បី ធ្វើឱ្យប៉ះពាល់ដល់សិទ្ធិទទួលបានសេរីភាពជាសារវន្តរបស់លោក អៀង សារី ឬ សិទ្ធិទទួលបាននូវ សច្ចធារណ៍នៃនិរទេសរបស់គាត់ឡើយ”^{២៣}។

២២. នៅក្នុងចម្លើយតបទៅនឹងបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ សហព្រះរាជអាជ្ញាបានសន្និដ្ឋានថា “ភាគីបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ មិនបានបង្ហាញឱ្យឃើញថា តើ[សារណា]នានារបស់ខ្លួនស្តីពី[ប្រតិបត្តិការការងាររបស់ កសចស]

^{២១} ដីកាសម្រេចបន្តថិរវេលានៃការឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្ន កថាខណ្ឌ១៦ និង១៧។
^{២២} ដីកាសម្រេចបន្តថិរវេលានៃការឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្ន កថាខណ្ឌ១៨។
^{២៣} បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ កថាខណ្ឌ១២-១៤។

សាលដីកាលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់ អៀង សារី ប្រឆាំងនឹងដីកាសម្រេចលើការបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួរ

និងលទ្ធផលដែលមិនបានទទួលជោគជ័យរបស់ខ្លួនមកទល់ពេលនេះ អាចមានភាពគ្រប់គ្រាន់សម្រាប់ បង្ហាញអំពី “កំហុស” ណាមួយនោះឡើយ[នៅក្នុងការស៊ើបអង្កេតរបស់ខ្លួន]”។ សហព្រះរាជអាជ្ញា បានសន្និដ្ឋានថា “ដើមបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍មិនបានបញ្ជាក់ថា តើបាត់មិនឃើញមានឯកសារដោះបន្ទុក អ្វីខ្លះនៅក្នុងសំណុំរឿង ឬថាតើភស្តុតាងណាខ្លះដែល [សចស] អាចមិនបានចាប់អារម្មណ៍ដល់នោះ ឡើយ”^{២៤}។ នៅក្នុងពេលសវនាការនាថ្ងៃទី១១ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០១០ លើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ សហព្រះរាជ អាជ្ញាបានសន្និដ្ឋានថា មូលហេតុដែលត្រូវបានរកឃើញដែលបង្ហាញថា ជនត្រូវចោទអាចធ្លាប់ ប្រព្រឹត្តឧក្រិដ្ឋកម្មដែលខ្លួនត្រូវបានចោទប្រកាន់នោះ “មានលក្ខណៈកាន់តែរឹងមាំឡើង” ដោយសារ តែខ្លួននាពេលថ្មីៗនេះត្រូវបានចោទប្រកាន់ពីបទប្រល័យពូជសាសន៍ ឧក្រិដ្ឋកម្មជាតិមួយចំនួនទៀត និងទម្រង់នៃការទទួលខុសត្រូវនៃសហឧក្រិដ្ឋកម្ម^{២៥}។

២៣. នៅក្នុងចម្លើយតបរបស់ខ្លួនទៅនឹងបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីបានសន្និដ្ឋានថា បណ្តឹង ឧទ្ធរណ៍មិនបានជំទាស់នឹងដីកាសម្រេច អំពីការបន្តថិរវេលានៃការឃុំខ្លួនពាក់ព័ន្ធនឹងលក្ខខណ្ឌ ដូច មានចែងនៅក្នុងវិធាន ៦៣(៣)(ក) នៃវិធានផ្ទៃក្នុងទេ^{២៦}។ ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីបានចអង្គុល បញ្ជាក់បន្ថែមទៀតថា ចម្លើយសាក្សីមួយចំនួនដែលត្រូវបានសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតចាត់ទុកថា ជាភស្តុតាងដោះបន្ទុក ត្រូវយកមកពិចារណាដោយមានការប្រុងប្រយ័ត្នបំផុត ដូចដែលដើមបណ្តឹង រដ្ឋប្បវេណីបានសន្និដ្ឋានថា សាក្សីដែលបានស្រង់សំដីនេះមានទំនាក់ទំនងជិតស្និទ្ធជាមួយនឹង ប៉ូល ពត និងជនត្រូវចោទ^{២៧}។ សហមេធាវីតំណាងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីដទៃទៀតក៏បានរំលឹកនៅក្នុង សេចក្តីសង្កេតរបស់ខ្លួនផងដែរថា នាពេលថ្មីៗនេះ ជនត្រូវចោទក៏ត្រូវបានចោទប្រកាន់ពីបទ ប្រល័យពូជសាសន៍ផងដែរ^{២៨}។

^{២៤} ចម្លើយតបរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញា កថាខណ្ឌ៩-១០។
^{២៥} ប្រតិចារិកនៃសវនាការលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ ចុះថ្ងៃទី១១ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០១០ ឯកសារ C22/9 ទំព័រ ៥២។
^{២៦} ចម្លើយតបរបស់មេធាវីដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី កថាខណ្ឌ៥។
^{២៧} ចម្លើយតបរបស់មេធាវីដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី កថាខណ្ឌ១០។
^{២៨} សេចក្តីសង្កេតរបស់មេធាវីដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី កថាខណ្ឌ១៧-១៩។

សាលដីកាលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់ អៀង សារី ប្រឆាំងនឹងដីកាសម្រេចលើការចោទប្រកាន់ពីបទប្រល័យពូជសាសន៍

២៤. ទាក់ទងនឹងសេចក្តីសន្និដ្ឋានរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញា និងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីលើបទចោទបន្ថែម អង្គបុរេជំនុំជម្រះសង្កេតឃើញថា ដីកាសម្រេចអំពីការបន្តថិរវេលានៃការឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្ន បានចេញនៅថ្ងៃទី១០ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០០៩ ហើយនៅថ្ងៃទី២០ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០០៩ សហចៅក្រម ស៊ើបអង្កេតបានចេញដីកាសម្រេចមួយ ដើម្បីឆ្លើយបំភ្លឺអំពីបទចោទដែលដាក់បន្ទុកលើជនត្រូវចោទ។ ដីកាសម្រេចនេះបានជូនដំណឹងជាភាសាអង់គ្លេសដល់ភាគីទាំងឡាយនៅថ្ងៃទី១១ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០០៩^{២៩}។

២៥. នៅថ្ងៃទី១៦ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០០៩ ក្នុងពេលសួរចម្លើយជនត្រូវចោទ សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតបានជូន ដំណឹងដល់ជនត្រូវចោទ និងសហមេធាវីការពារក្តីរបស់ជននេះអំពីបទចោទទាំងឡាយដែលអាច ត្រូវបានចោទប្រកាន់ ដោយក្នុងនោះបញ្ជាក់ថា “វាមានភស្តុតាងច្បាស់លាស់ និងស៊ីសង្វាក់បាន បង្ហាញថា អំពើដែលជាធាតុផ្សំនៃឧក្រិដ្ឋកម្មប្រឆាំងនឹងមនុស្សជាតិ ការបំពារបំពានធ្ងន់ធ្ងរលើ អនុសញ្ញាទីក្រុងហ្សឺណែវ ឆ្នាំ១៩៤៩ ឧក្រិដ្ឋកម្មប្រល័យពូជសាសន៍ និងបទល្មើសចែងក្នុងច្បាប់ ចែងក្នុងច្បាប់ជាតិ ពិតជាត្រូវបានប្រព្រឹត្តឡើង^{៣០}”។ នៅពេលបង្ហាញខ្លួនលើកដំបូង ជនត្រូវចោទ ទទួលបានការជូនដំណឹងថា ខ្លួនត្រូវបានដាក់ឱ្យស្ថិតនៅក្រោមការពិនិត្យចំពោះអំពើទាំងឡាយដែល មានចែងនៅក្នុងដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួរ ហើយបានបញ្ជាក់បទល្មើសនានាដែលដាក់ បន្ទុកលើខ្លួន ក្នុងនោះរួមមាន៖ បទល្មើសប្រឆាំងនឹងមនុស្សជាតិ និងការរំលោភបំពានធ្ងន់ធ្ងរ នៃអនុសញ្ញាទីក្រុងហ្សឺណែវ ឆ្នាំ១៩៤៩ បទល្មើសដែលមានចែង និងផ្តន្ទាទោសតាមមាត្រា៥ មាត្រា៦ មាត្រា២៤(ថ្មី) និងមាត្រា៣៤(ថ្មី) នៃច្បាប់ស្តីពីការបង្កើតអង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញ ចុះថ្ងៃទី ២៧ ខែតុលា ឆ្នាំ២០០៤^{៣១}។

២៦. ដើម្បីជាផលប្រយោជន៍យុត្តិធម៌ អង្គបុរេជំនុំជម្រះយោងលើសាលដីកាលើកមុនរបស់ខ្លួន ដែលបាន សម្រេចលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ប្រឆាំងនឹងដីកាបញ្ជូនរឿងទៅជំនុំជម្រះ នៅក្នុងសំណុំរឿងលេខ ០០១

^{២៩} ដីកាសម្រេចលើ សំណើរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាសុំឱ្យធ្វើការបំភ្លឺ ចុះថ្ងៃទី២០ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០០៩ ឯកសារ D198/1 (“ដីកាសុំឱ្យធ្វើ ការបំភ្លឺ”)។

^{៣០} កំណត់ហេតុនៃការសួរចម្លើយ ចុះថ្ងៃទី២១ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០០៩ ឯកសារ D282 កថាខណ្ឌ១-៤។

^{៣១} កំណត់ហេតុនៃការចូលខ្លួនដំបូង ចុះថ្ងៃទី២៨ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០០៧ ឯកសារ D38 ទំព័រ២ និង៣។

សាលដីកាលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់ រឿង សារី ប្រឆាំងនឹងដីកាសម្រេចលើការបន្តថិរវេលានៃការឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្ន

(“សាលដីកាលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ប្រឆាំងនឹងដីកាបញ្ជូនរឿងទៅជំនុំជម្រះ”)^{៧២}។ អង្គបុរេជំនុំជម្រះបានរកឃើញថា នៅពេលដែលមានធាតុផ្សំនៃអង្គហេតុដូចគ្នាបេះបិទ ទើបគេអាចអះអាងថា បទល្មើសផ្សេងបានបញ្ចូលនៅក្នុងបទចោទ ហើយប្រសិនបើធាតុផ្សំទាំងឡាយខុសគ្នា បទល្មើសផ្សេងមិនបានបញ្ចូលឡើយ^{៧៣}។ នៅក្នុងសាលដីកាដែលនេះ អង្គបុរេជំនុំជម្រះបានរកឃើញថា ជាឧទាហរណ៍ បទល្មើសក្រោមច្បាប់ជាតិរួមមានធាតុផ្សំខុសពីបទល្មើសក្រោមច្បាប់អន្តរជាតិ^{៧៤}។ អង្គបុរេជំនុំជម្រះក៏បានរកឃើញផងដែរថា យោងតាមបទដ្ឋានអន្តរជាតិ ជនត្រូវចោទត្រូវតែទទួលការជូនដំណឹងអំពីបទចោទទាំងអស់ ឬបទចោទនីមួយៗដោយឡែកពីគ្នា ដែលដាក់បន្ទុកលើខ្លួន ឱ្យបានត្រឹមត្រូវ “ត្រឹមកម្រិតមួយដែលអាចឱ្យជនទាំងនេះអនុវត្តនូវសិទ្ធិទាំងឡាយដែលផ្តល់ជូនខ្លួននៅក្នុងអំឡុងពេលស៊ើបអង្កេត ដែលក្នុងនោះរួមទាំងសិទ្ធិស្នើសុំបំពេញកិច្ចស៊ើបសួរ ស្របតាមវិធាន ៥៨(៦) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង”^{៧៥}។

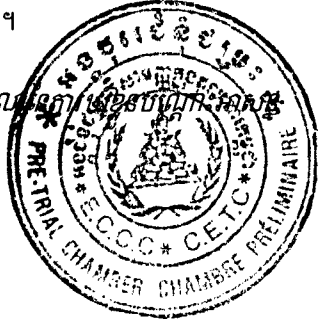
២៧. អង្គបុរេជំនុំជម្រះសង្កេតឃើញបន្ថែមទៀតថា យោងតាមបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ សហមេធាវីការពារក្តីជនត្រូវចោទបានតវ៉ាអំពីសេចក្តីសន្និដ្ឋាននៅក្នុងដីកាសម្រេចរបស់សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត ចំពោះលក្ខខណ្ឌនៃវិធាន ៦៣(៣)(ក) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង ដោយឈរលើមូលដ្ឋាននៃការចោទប្រកាន់ថា “មានកំហុសនៅក្នុងការស៊ើបអង្កេត”។ ដូចដែលសហព្រះរាជអាជ្ញាបានចង្អុលបញ្ជាក់នៅក្នុងចម្លើយតបរបស់ខ្លួន អង្គបុរេជំនុំជម្រះបានកត់សម្គាល់ឃើញថា ការព្រួយបារម្ភរបស់សហមេធាវីការពារក្តីគឺផ្អែកលើការចោទប្រកាន់ដែលមិនទាន់បានរកឃើញនៅឡើយ ហើយសហមេធាវីការពារក្តីមិនបានបង្ហាញឱ្យបានជាក់លាក់ថា សម្ភារៈដោះបន្ទុកបាត់ចេញពីក្នុងសំណុំរឿង ឬថាភស្តុតាងអ្វីខ្លះដែលសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតបានមើលរំលង ដែលអាចឱ្យអង្គបុរេជំនុំជម្រះយកមកពិចារណាឡើងវិញ។

^{៧២} សាលដីកាលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ប្រឆាំងនឹងដីកាបញ្ជូនរឿងទៅជំនុំជម្រះ លើករណីរបស់ កាំង ហ្គេកអ៊ាវ ហៅ “ឌុប” ចុះថ្ងៃទី៥ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០០៨ ឯកសារ D99/3/42 (“សាលដីកាលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ប្រឆាំងនឹងដីកាបញ្ជូនរឿងទៅជំនុំជម្រះ”)។

^{៧៣} សាលដីកាលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ប្រឆាំងនឹងដីកាបញ្ជូនរឿងទៅជំនុំជម្រះ កថាខណ្ឌ៨៥ និង៨៨។

^{៧៤} សាលដីកាលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ប្រឆាំងនឹងដីកាបញ្ជូនរឿងទៅជំនុំជម្រះ កថាខណ្ឌ៦០-៨៨។

^{៧៥} សាលដីកាលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ប្រឆាំងនឹងដីកាបញ្ជូនរឿងទៅជំនុំជម្រះ កថាខណ្ឌ១៣៨។

២៨. អង្គបុរេជំនុំជម្រះកត់សម្គាល់ឃើញទៀតថា យោងតាមដីកាសម្រេចបន្តថិរវេលា សហចៅក្រម ស៊ើបអង្កេតបានធ្វើការពិនិត្យមើលភស្តុតាង ដែលមាននៅក្នុងសំណុំរឿងឡើងវិញ ទាំងភស្តុតាង ដាក់បន្ទុក និងភស្តុតាងដោះបន្ទុក ដោយបានពិចារណាលើសម្ភារៈដែលពាក់ព័ន្ធនៅក្នុងសំណុំរឿង ហើយបានសន្និដ្ឋានថា មូលហេតុដែលត្រូវបានរកឃើញ នៅតែមានអត្ថិភាព^{៣៦} ។

២៩. អង្គបុរេជំនុំជម្រះយល់ឃើញថា សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតបានផ្តល់សំអាងហេតុគ្រប់គ្រាន់នៅ ពេលធ្វើការសន្និដ្ឋាន។ ហេតុដូច្នេះហើយ សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតបានអនុវត្តធនានុសិទ្ធិរបស់ខ្លួន បានត្រឹមត្រូវ នៅពេលសន្និដ្ឋានថា “មូលហេតុដែលត្រូវបានរកឃើញ” នៅតែមានអត្ថិភាព។

៣០. នៅពេលពិនិត្យពិចារណាលើសំណុំរឿងឡើងវិញ អង្គបុរេជំនុំជម្រះបានកត់សម្គាល់ឃើញថា ខ្លួន បានរកឃើញមានចម្លើយ និងឯកសារថ្មីៗ នៅក្នុងសំណុំរឿង ដែលមានលក្ខណៈជាភស្តុតាងដោះ បន្ទុក^{៣៧} និងភស្តុតាងដាក់បន្ទុក^{៣៨}។ ក្រោយពីធ្វើការពិនិត្យមើលភស្តុតាងទាំងអស់ អង្គបុរេជំនុំជម្រះ មិនបានរកឃើញថា នៅក្នុងដំណាក់កាលនេះ ភស្តុតាងដោះបន្ទុកថ្មីៗនឹងមានទម្ងន់ជាងការសន្និដ្ឋាន ដែលថា មានហេតុផលដែលត្រូវបានរកឃើញនោះឡើយ។

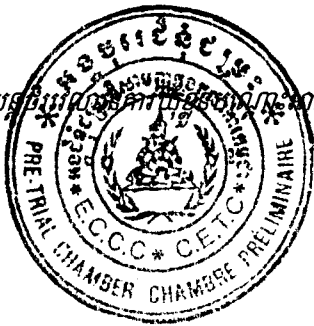
៣១. អង្គបុរេជំនុំជម្រះយល់ឃើញថា វាមិនត្រឹមតែមាន “មូលហេតុដែលត្រូវបានរកឃើញ” ដែលនឹងធ្វើ ឱ្យអ្នកសង្កេតការណ៍អព្យាក្រឹត្យជឿថា ជនត្រូវចោទអាចធ្លាប់បានប្រព្រឹត្ត ឬអាចត្រូវទទួលខុស

^{៣៦} ដីកាសម្រេចបន្តថិរវេលានៃការឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្ន កថាខណ្ឌ១៥-១៨។

^{៣៧} កំណត់ហេតុនៃការស្តាប់ចម្លើយសាក្សី សាឡុត បាន ចុះថ្ងៃទី២២ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០០៩ (ដាក់នៅថ្ងៃទី១១ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០០៩)

ឯកសារ D233/2 ទំព័រ៣។

^{៣៨}

ត្រូវលើកក្រឹត្យកម្មទាំងឡាយ ដែលបានចោទប្រកាន់នៅក្នុងដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួរ ដូច
ដែលសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតបានអះអាង នៅក្នុងដីកាសម្រេចបន្តថិរវេលាប៉ុណ្ណោះទេ វាថែម
ទាំងមានភស្តុតាងបន្ថែមជាមូលដ្ឋានគាំទ្រផងដែរដល់ “មូលហេតុដែលត្រូវបានរកឃើញ” នៅក្នុង
ដំណាក់កាលនេះ។

៣២. ដូច្នោះ អង្គបុរេជំនុំជម្រះយល់ឃើញថា លក្ខខណ្ឌទីមួយដែលបង្គាប់ឱ្យមានការឃុំខ្លួនបណ្តោះ
អាសន្ន ដូចបានចែងនៅក្នុងវិធាន ៦៣(៣)(ក) នៅតែបានបំពេញ។

**ខ. ការពិចារណាលើមូលដ្ឋានដែលធ្វើឱ្យការឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្នជាវិធានការដ៏ចាំបាច់មួយ(វិធាន ៦៣
(៣)(ខ)នៃវិធានផ្ទៃក្នុង)៖**

៣៣. យោងតាមដីកាសម្រេចបន្តថិរវេលា សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតបានយោងលើការរកឃើញរបស់
អង្គបុរេជំនុំជម្រះនៅក្នុងសាលដីកាលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់ **អៀង សារី** ប្រឆាំងនឹងដីកាសម្រេច
បន្តថិរវេលានៃការឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្ន ចុះថ្ងៃទី២៦ ខែមិថុនាឆ្នាំ២០០៦^{៣៤} ហើយសហចៅក្រម
ស៊ើបអង្កេតបានពិចារណាថា តើលក្ខខណ្ឌដូចមានចែងនៅក្នុងវិធាន៦៣(៣)(ខ) នៅតែបានបំពេញ
ដែរឬយ៉ាងណា។ យោងតាមដីកាសម្រេចបន្តថិរវេលា សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតបានរកឃើញថា
ដោយសារតែមិនមានកាលៈទេសៈប្រែប្រួល ការឃុំខ្លួននៅតែជាវិធានការចាំបាច់ក្នុងការធានាវត្តមាន
របស់ជនត្រូវចោទនៅក្នុងកិច្ចដំណើរការនីតិវិធី ដើម្បីការពារសន្តិសុខរបស់ជនត្រូវចោទ និងការរក្សា
សណ្តាប់ធ្នាប់សាធារណៈ^{៤០}។

៣៤. អង្គបុរេជំនុំជម្រះយល់ឃើញថា នៅពេលអនុវត្តបទដ្ឋាននេះ សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតបានបំពេញ
កិច្ចរបស់ខ្លួនបានត្រឹមត្រូវ។

**ភាពចាំបាច់ដើម្បីធានាអំពីវត្តមានរបស់ជនត្រូវចោទនៅក្នុងដំណើរការនីតិវិធី (វិធាន៦៣(៣)(ខ)(iii)
នៃវិធានផ្ទៃក្នុង)៖**

^{៣៤} សាលដីកាលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ប្រឆាំងនឹងការបន្តការឃុំខ្លួន។

^{៤០} ដីកាសម្រេចបន្តថិរវេលានៃការឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្ន កថាខណ្ឌ២០-២៧។

៣៥. សហមេធាវីការពារក្តីបានអះអាងនៅក្នុងបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់ខ្លួនថា សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត មានកំហុស នៅពេលខកខានមិនបានពិចារណាឱ្យបានពេញលេញលើស្ថានភាពបច្ចុប្បន្នដែលជន ត្រូវចោទមានអាយុ៨៤ឆ្នាំ។ ជនត្រូវចោទមានបញ្ហាសុខភាពធ្ងន់ធ្ងរ ដែលកម្រិតលើការបំលាស់ទី តាំងរបស់ខ្លួន ហើយគេដឹងយ៉ាងច្បាស់ថា ជនត្រូវចោទទំនងជាមិនអាចរត់គេចខ្លួន ដោយមិនមាន គេដឹងនោះឡើយ”។ សហមេធាវីការពារក្តីបានសន្និដ្ឋានបន្ថែមទៀតថា អ.វ.ត.ក ខុសពីសាលាក្តី អន្តរជាតិដទៃទៀត ដោយសារ អ.វ.ត.ក មាននគរបាលយុត្តិធម៌ និងអាជ្ញាធរដែលចេញដីកាបង្គាប់ ឱ្យនាំខ្លួន^{៩១}។ តាមការលើកឡើងបន្ថែមរបស់សហមេធាវីការពារក្តីនៅក្នុងពេលសវនាការលើ បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ វាមានន័យថា វាងាយស្រួលសម្រាប់ អ.វ.ត.ក ក្នុងការតាមដាន ឬចាប់ខ្លួនជនត្រូវ ចោទ ប្រសិនបើមានការដោះលែងឱ្យមានសេរីភាព^{៩២}។

៣៦. នៅក្នុងចម្លើយតបរបស់ខ្លួនទៅនឹងបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ សហព្រះរាជអាជ្ញាបានអះអាងថា ករណីដែល ជនត្រូវចោទជាបុគ្គលដែលល្បីឈ្មោះមួយរូបបង្ហាញថា គាត់មិនទំនងជាមនុស្សគ្មានទំនាក់ទំនង ដែល អាចជួយគាត់ក្នុងការរត់គេចខ្លួននោះទេ។ សហព្រះរាជអាជ្ញាបន្ថែមទៀតថា អ.វ.ត.ក មាន នគរបាលយុត្តិធម៌ និងអាជ្ញាធរដែលចេញដីកាបង្គាប់ឱ្យនាំខ្លួន គឺមិនមានការជាប់ពាក់ព័ន្ធនៅក្នុង ពេលបច្ចុប្បន្ន ហើយវាពាក់ព័ន្ធតែក្នុងករណីជនត្រូវចោទបានរត់គេចខ្លួនហើយតែប៉ុណ្ណោះ។ ក្នុង ករណីនេះ វាមិនអាចធ្វើអ្វីបានដើម្បីធានាអះអាងសារជាថ្មីចំពោះតុលាការនេះថា ហានិភ័យនៃការ រត់គេចខ្លួនមិនអាចមានលទ្ធភាពធ្វើទៅរួចនោះឡើយ។ សហព្រះរាជអាជ្ញាបានចង្អុលបញ្ជាក់ទៀត ថា សហមេធាវីការពារក្តីមិនបានផ្តល់ភស្តុតាងថ្មីដើម្បីឱ្យអង្គបុរេជំនុំជម្រះជឿជាក់រហូតដល់ថ្នាក់ អាចបដិសេធពេលការរកឃើញរបស់ខ្លួន កាលពីថ្ងៃទី២៦ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០០៩ នោះទេ^{៩៣}។

៣៧. ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីជាច្រើនបានស្នើឡើង នៅក្នុងចម្លើយតបរបស់ខ្លួនទៅនឹងបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ថា អង្គបុរេជំនុំជម្រះគួរអនុវត្តតាមយុត្តិសាស្ត្ររបស់ អ.វ.ត.ក និងគួរយល់ឃើញថា “យោងតាមវិធាន

^{៩១} បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ កថាខណ្ឌ១៦-១៧។

^{៩២} ប្រតិចារិកនៃសវនាការលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ ចុះថ្ងៃទី១១ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០១០ ទំព័រ២៨ និង៤១។

^{៩៣} ចម្លើយតបរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញា កថាខណ្ឌ១១-១២។

២១(២) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង ការឃុំខ្លួន[ជនជាប់ចោទ] គឺត្រឹមត្រូវតាមលក្ខខណ្ឌនៃកិច្ចដំណើរការនីតិវិធី [...] ជាពិសេសតម្រូវការក្នុងការធានាវត្តមានរបស់ជនជាប់ចោទ និងមានលក្ខណៈសមាមាត្រទៅនឹងភាពធ្ងន់ធ្ងរនៃបទឧក្រិដ្ឋដែលត្រូវបានចោទប្រកាន់លើជនជាប់ចោទ”^{៤៤}។ សហមេធាវីតំណាងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីដទៃទៀត បានបន្ថែមនៅក្នុងសេចក្តីសង្កេតរបស់ខ្លួនថា អង្គបុរេជំនុំជម្រះគួរតែពិចារណាផងដែរលើ “ឋានៈជាមេដឹកនាំជាន់ខ្ពស់ ទំនាក់ទំនងនានា និងទោសដែលជនត្រូវចោទត្រូវទទួលរង”^{៤៥}។

៣៨. ចំពោះទង្វើករណីរបស់សហមេធាវីការពារក្តីថា អាយុ និងសុខភាពរបស់ជនត្រូវចោទកម្រិតលើការផ្លាស់ប្តូរទីតាំងរបស់ជននេះ អង្គបុរេជំនុំជម្រះសង្កេតឃើញថា ខ្លួនបានសម្រេចលើទង្វើករណីដូចគ្នានេះនៅក្នុងសាលដីការបស់ខ្លួនលើកមុន លើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ប្រឆាំងនឹងដីកាសម្រេចបន្តចិរិយាល័យនៃការឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្ន^{៤៦} ហើយសហមេធាវីការពារក្តីមិនបានផ្តល់ភស្តុតាងណាមួយដែលបង្ហាញថា នៅក្នុងដំណាក់កាលនេះ ជនត្រូវចោទនឹងមិនមានលទ្ធភាពរត់គេចខ្លួនចេញពីប្រទេសនេះទោះបីតាមរយៈការប្រើប្រាស់មធ្យោបាយធ្វើដំណើរណាមួយក៏ដោយ។

៣៩. ចំពោះអំណាចរបស់អង្គជំនុំជម្រះទាំងអស់របស់ អ.វ.ត.ក ក្នុងការចេញដីកាបង្គាប់ឱ្យនាំខ្លួនវិញ អង្គបុរេជំនុំជម្រះយល់ឃើញថា អ.វ.ត.ក មាននគរបាលយុត្តិធម៌ និងអាជ្ញាធរដែលចេញដីកាបង្គាប់ឱ្យនាំខ្លួន គឺមិនអាចធ្វើអ្វីបានដើម្បីធានាអះអាងសារជាថ្មីចំពោះតុលាការនេះថា ហានិភ័យនៃការរត់គេចខ្លួនមិនអាចមានលទ្ធភាពធ្វើទៅរួចនោះឡើយ។ អង្គបុរេជំនុំជម្រះយល់ឃើញទៀតថា ក្នុងពេលដែលហានិភ័យកំពុងត្រូវបានជជែកវែកញែក បញ្ហានេះមិនត្រូវផ្តល់ប្រយោជន៍នៃវិមតិសង្ស័យដល់ជនត្រូវចោទឡើយ ដោយសារបញ្ហានេះជាការពិនិត្យទៅលើលទ្ធភាពដើម្បីធានាវត្តមានរបស់ជនត្រូវចោទ នៅក្នុងករណីដែលជននេះរត់គេចខ្លួន ហើយមិនចូលខ្លួនទៅតុលាការ។ ដូច្នេះទង្វើករណីដែលបានលើកឡើងនេះនឹងមិនយកមកធ្វើការពិភាក្សាបន្ថែមទៀតឡើយ។

^{៤៤} ចម្លើយតបរបស់មេធាវីដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី កថាខណ្ឌ២៣-២៤។

^{៤៥} សេចក្តីសង្កេតរបស់មេធាវីដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី កថាខណ្ឌ២០-២១។

^{៤៦} សាលដីកាលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ប្រឆាំងនឹងការបន្តការឃុំខ្លួន កថាខណ្ឌ២៨។

សាលដីកាលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់ អៀង សារី ប្រឆាំងនឹងដីកាសម្រេចលើការឃុំខ្លួនរបស់អង្គបុរេជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា

- ៤០. អង្គបុរេជំនុំជម្រះមិនត្រូវពិចារណាលើទង្វើករណីរបស់សហមេធាវីការពារក្តីដែលបានលើកឡើងថា ជនត្រូវចោទមានឈ្មោះល្បី ហើយទំនងជាមិនអាចរត់គេចខ្លួន ដោយមិនមានគេដឹងនោះឡើយ ពីព្រោះបញ្ហានៅក្នុងកិច្ចដំណើរការនីតិវិធីនេះមិនមែន ដើម្បីវាយតម្លៃថាតើជនត្រូវចោទអាចរត់គេច ខ្លួន ដោយមានគេដឹង ឬ មិនមានគេដឹងនោះទេ។ ប៉ុន្តែ អង្គជំនុំជម្រះត្រូវពិចារណាថាតើជននេះអាច រត់គេចខ្លួនដែរឬទេ។
- ៤១. ដូចដែលសហព្រះរាជអាជ្ញាបានចង្អុលបញ្ជាក់ អង្គបុរេជំនុំជម្រះបានកត់សម្គាល់ឃើញទៀតថា សហមេធាវីការពារក្តីមិនបានផ្តល់ភស្តុតាងថ្មី ដើម្បីឱ្យអង្គបុរេជំនុំជម្រះជឿជាក់រហូតដល់ថ្នាក់អាច បដិសេធពោលការរកឃើញរបស់ខ្លួនកាលពីលើកមុនលើបញ្ហានេះ ដែលជាមូលដ្ឋាននៃដីកាសម្រេច ដែលត្រូវបានគេប្តឹងឧទ្ធរណ៍។
- ៤២. នៅពេលពិចារណាលើភាពធ្ងន់ធ្ងរនៃបទចោទ អង្គបុរេជំនុំជម្រះលើកឡើងម្តងទៀតថា ជនត្រូវចោទ អាចទទួលទោសជាប់ពន្ធនាគារពីប្រាំឆ្នាំទៅមួយជីវិត ប្រសិនបើរកឃើញថាមានពិរុទ្ធភាព។ យើង មិនឃើញមានភស្តុតាងនៅក្នុងសំណុំរឿងនាពេលបច្ចុប្បន្ន នាំឱ្យមានការសន្និដ្ឋានថា កាលៈទេសៈ ទាំងឡាយបានផ្លាស់ប្តូរទេ។ បន្ថែមលើចំនុចនេះ ភស្តុតាងថ្មីៗបានដែលបានដាក់បន្ថែមចូលទៅក្នុង សំណុំរឿង បានផ្តល់ទម្ងន់បន្ថែមលើទង្វើករណី ដែលគាំទ្រចំពោះទំនាក់ទំនងរវាងអំពើដែលបាន ចោទប្រកាន់ និងជនត្រូវចោទ ដែលជាហេតុធ្វើឱ្យមានសម្ពាធជូនបន្ថែមទៀតដល់ជននេះ^{៤៧}។
- ៤៣. អង្គបុរេជំនុំជម្រះយល់ឃើញថា សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតបានសន្និដ្ឋានយ៉ាងត្រឹមត្រូវថា វានៅតែ មានភាពចាំបាច់ក្នុងការឃុំខ្លួនជនត្រូវចោទ ដើម្បីធានាវត្តមានរបស់ជននេះនៅក្នុងកិច្ចដំណើរការ នីតិវិធី។

ភាពចាំបាច់ក្នុងការការពារសន្តិសុខរបស់ជនត្រូវចោទ (វិធាន ៦៣(៣)(ខ)(iv) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង)

^{៤៧} សូមមើលកថាខណ្ឌ២៩ខាងលើ។

៤៤. សហមេធាវីការពារក្តីបានសន្និដ្ឋានថា សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតមានកំហុសនៅពេលពិចារណាថា ការភ័យខ្លាចចំពោះការប្រើអំពើហិង្សាមកលើ ខុច អាចត្រូវយកមកធ្វើការពិចារណា នៅពេលធ្វើ ការវាយតម្លៃលើសន្តិសុខរបស់ជនត្រូវចោទ ពីព្រោះជននេះមិនបានសារភាពចំពោះឧក្រិដ្ឋកម្មណា មួយនោះទេ ហើយដោយសារថា ការជំនុំជម្រះក្តីមកលើរូបគាត់មិនទាន់បានចាប់ផ្តើមនៅឡើយ នោះការផ្សព្វផ្សាយជុំវិញបទឧក្រិដ្ឋដែលបានចោទប្រកាន់ប្រឆាំងរូបគាត់ គឺមានភាពធ្ងន់ស្រាលជាង ទិដ្ឋភាពជុំវិញឧក្រិដ្ឋកម្មរបស់ ខុច។ សហមេធាវីការពារក្តីបានបន្ថែមទៀតថា លទ្ធផលនៃការជំនុំ ជម្រះលើ ខុច នឹងលើកកម្ពស់លើជំនឿរបស់សាធារណៈជននៅក្នុងប្រព័ន្ធតុលាការ ដែលវាគួរ តែជួយសម្រាលហានិភ័យនៃអំពើហិង្សាចំពោះជនត្រូវចោទ^{៤៨}។

៤៥. នៅក្នុងចម្លើយតបរបស់ខ្លួន សហព្រះរាជអាជ្ញាបានសន្និដ្ឋានថា សហមេធាវីការពារក្តី “បានផ្តល់ជា ទ្រឹស្តីក្នុងការប្រែប្រួលអារម្មណ៍នៅក្នុងសង្គមកម្ពុជា ដែលជាការប៉ាន់ស្មានយ៉ាងសុទ្ធសាធ ហើយ ការដាក់ទោស [ខុច] ដែលបានរំពឹងទុក មិនអាចត្រូវបានគេចាត់ទុកថាជាការផ្លាស់ប្តូរកាលៈទេសៈ មួយបានទេ ដោយហេតុថាវានៅមិនទាន់បានកើតឡើងនៅឡើយទេ”^{៤៩}។

៤៦. នៅក្នុងចម្លើយតបរបស់ខ្លួនទៅនឹងបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ មេធាវីតំណាងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីកត់ សម្គាល់ឃើញថា ករណី ខុច និងជនត្រូវចោទនេះមិនដូចគ្នាទេ ប៉ុន្តែ “ទោះជាយ៉ាងណាក៏ដោយ រឿងក្តីទាំងពីរនេះអាចយកមកធ្វើការប្រៀបធៀបបាន ដោយសារជនទាំងពីរនេះត្រូវបានចោទ ប្រកាន់ពីបទឧក្រិដ្ឋធ្ងន់ធ្ងរស្រដៀងគ្នានៅក្រោមយុត្តាធិការរបស់ អ.វ.ត.ក”។ សហមេធាវីតំណាង ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីបានបន្ថែមទៀតថា ជនត្រូវចោទត្រូវបានចោទប្រកាន់ពីឧក្រិដ្ឋកម្មច្រើនជាង ខុច ពីព្រោះជនត្រូវចោទរូបនេះត្រូវបានចោទប្រកាន់ជាមេដឹកនាំជាន់ខ្ពស់មួយរូប ហើយនៅពេល ដែល ខុច បានទទួលស្គាល់នូវការទទួលខុសត្រូវរបស់ខ្លួន ហើយបានសហការជាមួយនឹងតុលាការ ជនត្រូវចោទរូបនេះមិនបានធ្វើដូច្នោះទេ^{៥០}។ នៅក្នុងសេចក្តីសង្កេតរបស់ខ្លួន សហមេធាវីតំណាង

^{៤៨} បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ កថាខណ្ឌ១៨-១៩។

^{៤៩} ចម្លើយតបរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញា កថាខណ្ឌ១៣-១៤។

^{៥០} ចម្លើយតបរបស់មេធាវីដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី កថាខណ្ឌ២៤។

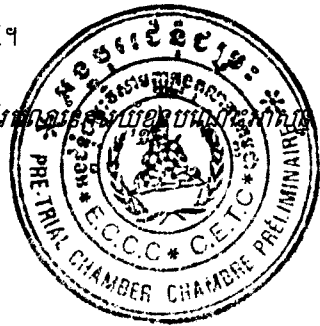
ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីដទៃទៀតបានបន្ថែមទៀតថា ជនត្រូវចោទអាចទទួលបាននូវការសងសឹកពី ជនរងគ្រោះ ប្រសិនបើដោះលែងឱ្យមានសេរីភាព^{៥១}។ សហមេធាវីតំណាងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី បានបន្ថែមទៀតនៅក្នុងសវនាការនាថ្ងៃទី១១ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០១០ ថា “តួនាទីដ៏ខ្ពស់ និងមានអំណាច របស់ជនត្រូវចោទក្នុង[របប]កម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ បានធ្វើឱ្យប្រជាពលរដ្ឋផ្តោតការចាប់អារម្មណ៍ កាន់តែខ្លាំងទៅៗ។ [ការខកខានរបស់គាត់ក្នុងការសហការជាមួយតុលាការ] មិនមែនមានន័យថា ជាហេតុផលដែលនាំមកនូវភាពស្ងប់ស្ងាត់ និងការផ្សះផ្សារនោះទេ ប៉ុន្តែអាចកាន់តែជាការបង្កើន នូវការឈឺចាប់ខ្លាំងជាងមុនដល់ជនរងគ្រោះទូទាំងប្រទេស”^{៥២}។

៤៧. អង្គបុរេជំនុំជម្រះសង្កេតឃើញថា យោងតាមដីកាសម្រេចបន្តចិរិយវេលា សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត បានពិចារណាថា តើលក្ខខណ្ឌដូចមានចែងនៅក្នុងវិធាន៦៣(៣)(ខ)(iv)នៃវិធានផ្ទៃក្នុង ដែលចាំបាច់ ក្នុងការឃុំខ្លួនជនត្រូវចោទបណ្តោះអាសន្នបានបំពេញដែរឬទេ នៅពេលពិចារណាលើការរកឃើញ របស់អង្គបុរេជំនុំជម្រះ នៅក្នុងសាលដីកាលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ប្រឆាំងនឹងដីកាសម្រេចអំពីការបន្ត ចិរិយវេលានៃការឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្ន។ សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតមិនបានរកឃើញថាមានការផ្លាស់ ប្តូរកាលៈទេសៈឡើយ ហើយបានសន្និដ្ឋានថា ការឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្ននៅតែជាវិធានការចាំបាច់ ក្នុងការការពារសន្តិសុខដល់ជនត្រូវចោទ។ អង្គបុរេជំនុំជម្រះបានកត់សម្គាល់ឃើញទៀតថា សហ មេធាវីការពារក្តីមិនបានដាក់នៅចំពោះមុខសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត ឬអង្គជំនុំជម្រះនូវទង្វើករណី ឬ ការផ្លាស់ប្តូរកាលៈទេសៈណាមួយផ្ទុយពីនេះឡើយ។ ទោះបីជាអង្គបុរេជំនុំជម្រះ ពិនិត្យបន្ថែមលើ សំណុំរឿងក៏ដោយ ក៏ខ្លួនមិនមានការយល់ខុសពីសេចក្តីសន្និដ្ឋានរបស់សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត នោះដែរ។

៤៨. ចំពោះការលើកឡើងរបស់សហមេធាវីការពារក្តីថា សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតមានកំហុសនៅពេល យកការភ័យខ្លាចថា មានអំពើហិង្សាមកលើ ឌុច មកពិចារណា ពីព្រោះជនត្រូវចោទមិនបាន សារភាពចំពោះឧក្រិដ្ឋកម្មណាមួយនោះទេ ហើយដោយសារថា ការជំនុំជម្រះក្តីមកលើជននេះមិន

^{៥១} សេចក្តីអង្កេតរបស់មេធាវីដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី កថាខណ្ឌ២៤។
^{៥២} ប្រតិចារិកនៃសវនាការលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ ចុះថ្ងៃទី១១ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០១០ ទំព័រ៧៥។

សាលដីកាលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់ អៀង សារី ប្រឆាំងនឹងដីកាសម្រេចលើការបន្តចិរិយវេលានៃការឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្ន

ទាន់បានចាប់ផ្តើមនៅឡើយ នោះការផ្សព្វផ្សាយជុំវិញបទឧក្រិដ្ឋដែលបានចោទប្រកាន់ប្រឆាំងរូប
គាត់ គឺមានភាពធ្ងន់ស្រាលជាងទិដ្ឋភាពជុំវិញឧក្រិដ្ឋកម្មរបស់ ខុច។ ចំពោះករណីនេះ អង្គបុរេជំនុំ
ជម្រះសង្កេតឃើញដូចនឹងការចង្អុលបង្ហាញរបស់ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី នៅក្នុងចម្លើយតបដែរថា
បើទោះជាមានគោលការណ៍សច្ចុរណ៍នៃនិរទោសក៏ដោយ បទចោទទាំងឡាយដែលដាក់បន្ទុក
លើជនត្រូវចោទមានលក្ខណៈធ្ងន់ធ្ងរជាងបទចោទទាំងឡាយដែលចោទប្រកាន់លើ ខុច។ ខណៈ
ពេលដែល ខុច អាចត្រូវបានគេយល់ឃើញថាបានសហការជាមួយនិងតុលាការ ជនត្រូវចោទហាក់
ដូចជាបានអនុវត្តនូវសិទ្ធិទាំងឡាយរបស់ខ្លួន។ អង្គបុរេជំនុំជម្រះនឹងមិនទទួលយកការសន្និដ្ឋានផ្ទុយ
ពីនេះ ដែលដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីព្យាយាមធ្វើឡើង ដោយផ្អែកលើការអនុវត្តសិទ្ធិទាំងនេះឡើយ។

៤៩. ចំពោះសេចក្តីសន្និដ្ឋានរបស់សហមេធាវីការពារក្តីថា លទ្ធផលនៃការជំនុំជម្រះលើ ខុច នឹងលើក
កម្ពស់លើជំនឿរបស់សាធារណៈជននៅក្នុងប្រព័ន្ធតុលាការ ដែលវាគួរតែជួយសម្រាលហានិភ័យនៃ
អំពើហិង្សាចំពោះជនត្រូវចោទ អង្គបុរេជំនុំជម្រះយល់ឃើញដូចសហព្រះរាជអាជ្ញាដែរថា ការដាក់ទោស
ខុច ដែលបានរំពឹងទុកមិនអាចត្រូវបានគេចាត់ទុកថាជាការផ្លាស់ប្តូរកាលៈទេសៈមួយបានទេ ដោយ
ហេតុថាវានៅមិនទាន់បានកើតឡើងនៅឡើយទេ។

៥០. អង្គបុរេជំនុំជម្រះយល់ឃើញថា សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតបានសន្និដ្ឋានយ៉ាងត្រឹមត្រូវថា ការឃុំខ្លួន
បណ្តោះអាសន្ននៅតែជាវិធានការចាំបាច់ក្នុងការការពារសុវត្ថិភាពជនត្រូវចោទ។

ភាពចាំបាច់ក្នុងការធានាសណ្តាប់ធ្នាប់សាធារណៈ (វិធាន ៦៣(៣)(ខ)(v) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង)៖

៥១. សហមេធាវីការពារក្តីបានសន្និដ្ឋានថា ការចាប់អារម្មណ៍របស់សាធារណៈជនលើកិច្ចដំណើរការ
នីតិវិធីនៅ អ.វ.ត.ក មិនអាចប្រើប្រាស់ជាមូលដ្ឋានក្នុងការចេញដីកាសម្រេចបន្តថិរវេលាឃុំខ្លួនជន
ត្រូវចោទបណ្តោះអាសន្នឡើយ។ សហមេធាវីការពារក្តីបានផ្តល់ទន្ទឹករណ៍បន្តទៀតថា សង្គម
កម្ពុជាមិនទទួលរងការគំរាមកំហែងដោយសារការប្រកាសថា ការជំនុំជម្រះថ្មីៗទៀតអាចនឹង
ចាប់ផ្តើមឡើយ ហើយ“មិនមានអ្នកណាម្នាក់យកចិត្តទុកដាក់អំពីការគំរាមកំហែងចំពោះអស្ថេរភាព

យ៉ាងខ្លាំងក្លាទេ”។ សហមេធាវីការពារក្តីបានយោងលើអត្ថបទចុះថ្ងៃទី១៦ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០០៩ នៅក្នុង International Justice Tribune ដើម្បីយកមកគាំទ្រលើទង្វើករណីរបស់ខ្លួន^{៥៣}។

៥២. នៅពេលឆ្លើយតប សហព្រះរាជអាជ្ញាបានសន្និដ្ឋានថា “វាមិនច្បាស់លាស់ទេថា តើសេចក្តីសំអាង ដែលថាពុំមានការខូចដល់សណ្តាប់ធ្នាប់សាធារណៈ នៅពេលមានការប្រកាសថានឹងមានការស៊ើប សួរទៅលើជនសង្ស័យចំនួនប្រាំបួនបន្ថែមទៀតនោះ នឹងមានទម្ងន់អ្វីខ្លះទៅលើឥទ្ធិពលជាសក្តានុពល ទៅលើសណ្តាប់ធ្នាប់សាធារណៈ ដែលថាការដោះលែងជនត្រូវចោទ ត្រូវបានគេដឹងឮយ៉ាងទូលំ ទូលាយ ដូចដែលដើមបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ និងអ្នកចូលរួមជាមួយ ខុច អាចនឹងមានគេដឹងឮបាន”។ សហព្រះរាជអាជ្ញាបានបន្ថែមទៀតថា សហមេធាវីការពារក្តីជនត្រូវចោទ “ចាប់តាំងពីថ្ងៃទី២៦ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០០៩ ពុំបានផ្តល់នូវភស្តុតាងថ្មីណាមួយ ដែលអាចធ្វើឱ្យអង្គបុរេជំនុំជម្រះជឿជាក់ ដើម្បីកែប្រែការយល់ឃើញរបស់ខ្លួនកន្លងមកនោះទេ”^{៥៤}។

៥៣. ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីជាច្រើនបានសន្និដ្ឋានថា “ការដាក់ឱ្យ[ជនត្រូវចោទ]មានសេរីភាពនៅក្រៅ ឃុំអាចនាំឱ្យមានការពិបាកយល់ពីសំណាក់ប្រជាជន ហើយហានិភ័យសំខាន់ដែលសម្តែងចេញមក របស់អ្នកទាំងនោះអាចជាការហិង្សា”^{៥៥}។

៥៤. អង្គបុរេជំនុំជម្រះនិងមិនពិភាក្សាលើទង្វើករណី ដែលសហមេធាវីការពារក្តីបានលើកឡើងជំទាស់នឹង ការរកឃើញមុនៗរបស់អង្គបុរេជំនុំជម្រះ ដោយសារមិនមានទង្វើករណីស្តីពីបានលើកឡើងនៅ ពេលពិចារណាលើមូលដ្ឋាននៃការឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្នមួយនេះ។ អង្គបុរេជំនុំជម្រះយល់ឃើញថា ការរកឃើញមុនៗមិនមែនជាកម្មវត្ថុនៃការពិភាក្សាទៀតឡើយ លើកលែងតែលក្ខខណ្ឌទាមទារឱ្យ

^{៥៣} បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ កថាខណ្ឌ២១-២២។

^{៥៤} ចម្លើយតបរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញា កថាខណ្ឌ១៥។

^{៥៥} សេចក្តីសង្កេតរបស់មេធាវីដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី កថាខណ្ឌ២៦។

ពិចារណាឡើងវិញលើសេចក្តីសម្រេចបានបំពេញ^{៥៦}។ ហេតុដូច្នោះ អង្គបុរេជំនុំជម្រះនឹងមិនធ្វើការ
ពិភាក្សាលើទង្វើករណី ដែលបានលើកឡើងទាំងនេះនោះទេ។

៥៥. អង្គបុរេជំនុំជម្រះកត់សម្គាល់ដូចការលើកឡើងរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាដែរថា វាមិនមានភាព
ច្បាស់លាស់ថា តើផលប៉ះពាល់ចំពោះសណ្តាប់ធ្នាប់សាធារណៈ ដោយសារការប្រកាសអំពីការស៊ើប
អង្កេតបន្ថែមទៀត មានភាពជាប់ពាក់ព័ន្ធយ៉ាងដូចម្តេចទៅនឹងផលប៉ះពាល់ដែលគេគិតថានឹងមាន
ចំពោះសណ្តាប់ធ្នាប់សាធារណៈ ក្នុងករណីដែលដោះលែងជនត្រូវចោទឱ្យមានសេរីភាពនោះ។ អង្គ
បុរេជំនុំជម្រះក៏បានកត់សម្គាល់ផងដែរថា អត្ថបទចេញផ្សាយនៅក្នុង The International
Justice Tribune ដែលសហមេធាវីការពារក្តីបានយកមកប្រើប្រាស់នៅក្នុងបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍នោះ
ជាការរៀបរាប់តាមការទាយស្មាននូវអ្វី ដែលអាចកើតឡើងនៅ អ.វ.ត.ក ហើយវាជាសេចក្តី
ប្រកាសមួយគ្មានមូលដ្ឋាន ដោយសារគេមិនមានការពិចារណាលើអស្ថេរភាពឱ្យបានដិតដល់។

៥៦. អង្គបុរេជំនុំជម្រះសង្កេតឃើញថា សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតបានអះអាងបញ្ជាក់នៅក្នុងដីកាសម្រេច
ថា ចាប់តាំងពីអង្គបុរេជំនុំជម្រះ បានចេញសាលដីកាលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ប្រឆាំងនឹងដីកាសម្រេចអំពី
ការបន្តថិរវេលានៃការឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្ន ខ្លួនមិនបានរកឃើញការផ្លាស់ប្តូរកាលៈទេសៈណាមួយ
ដែលនាំឱ្យខ្លួនយល់ឃើញថា ការបន្តការឃុំខ្លួនមិនមានភាពចាំបាច់នោះទេ។ សហមេធាវីការពារក្តី
មិនបានដាក់ជូននៅចំពោះមុខសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត ឬអង្គបុរេជំនុំជម្រះនូវទង្វើករណី ឬ ការផ្លាស់
ប្តូរកាលៈទេសៈណាមួយ ដែលបង្ហាញផ្ទុយពីនេះទេ។ អង្គបុរេជំនុំជម្រះយល់ឃើញថា យោង
តាមដីកាសម្រេចបន្តថិរវេលាត្រង់ផ្នែកនេះ សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតបានអនុវត្តធនានុសិទ្ធិរបស់
ខ្លួនបានត្រឹមត្រូវនៅពេលរកឃើញថា ការឃុំខ្លួននៅតែមានភាពចាំបាច់ក្នុងការរក្សាសណ្តាប់ធ្នាប់
សាធារណៈ។

គ. ការយកចិត្តទុកដាក់របស់សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត៖

^{៥៦} សេចក្តីសម្រេចលើពាក្យសុំពិចារណាសារជាថ្មី អំពីសិទ្ធិរបស់ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីក្នុងការផ្ទេងប្រាស្រ័យជូនអង្គបុរេជំនុំ
ជម្រះដោយខ្លួនឯង ឯកសារ C22/I/68 ចុះថ្ងៃទី២៨ ខែសីហា ឆ្នាំ២០០៨ កថាខណ្ឌ២៥។

សាលដីកាលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់ អៀង សារី ប្រឆាំងនឹងដីកាសម្រេចលើការបន្តថិរវេលា

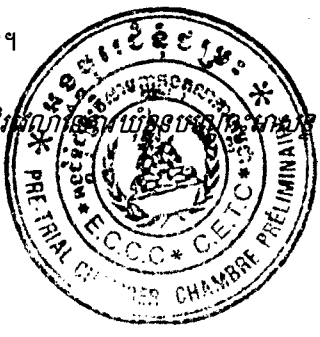
៥៧. យោងតាមដីកាសម្រេចបន្តថិរវេលា សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតបានទទួលស្គាល់ថា “ការកន្លងទៅនៃពេលវេលា ចាប់តាំងពីពេលឃុំខ្លួនជនត្រូវចោទបណ្តោះអាសន្ន គឺមានការជាប់ពាក់ព័ន្ធនឹងការសម្រេចអំពីនីតិកម្មក្នុងការបន្តឃុំខ្លួនជននេះបណ្តោះអាសន្នបន្តទៀត”^{៥៧}។ សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត បានចង្អុលបញ្ជាក់ថា វិសាលភាពនៃការស៊ើបអង្កេតដូចដែលបានទាមទារនៅក្នុងដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួរ និងភាពធ្ងន់ធ្ងរនៃឧក្រិដ្ឋកម្មដែលបានចោទប្រកាន់លើជនត្រូវចោទនៅក្នុងដីកានោះ ទាមទារឱ្យមានកិច្ចស៊ើបសួរដែលមានទំហំធំធេង។ សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតបានលើកឡើងបន្ថែមនៅក្នុងដីកាសម្រេចបន្តថិរវេលា អំពីកិច្ចស៊ើបសួរដែលបានបំពេញចាប់តាំងពីថ្ងៃទី២ ខែមេសា ឆ្នាំ២០០៩ ដែលក្នុងនោះរួមបញ្ចូលកំណត់ហេតុនៃការស្តាប់ចម្លើយសាក្សី និងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី និងឯកសារផ្សេងទៀត ដែលបានដាក់បន្ថែមចូលទៅក្នុងសំណុំរឿងតាមសំណើរបស់ភាគី ឬតាមគំនិតផ្តួចផ្តើមរបស់សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត^{៥៨}។

៥៨. សហមេធាវីការពារក្តីមិនបានបង្ហាញទង្វើករណីទាំងឡាយ នៅក្នុងបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់ខ្លួន ដើម្បីតវ៉ាលើការយកចិត្តទុកដាក់ដ៏ត្រឹមត្រូវរបស់សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតឡើយ។ នៅក្នុងពេលសវនាការថ្ងៃទី១១ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០១០ សហព្រះរាជអាជ្ញាបានសន្និដ្ឋានលើបញ្ហានេះដោយប្រយោល ដោយនិយាយថា ចម្លើយសាក្សីចំនួន៨០០ បានទទួលបាន ហើយមានលិខិតចាត់ឱ្យសួរជំនួសចំនួន៥០០លិខិត នៅក្នុងអំឡុងពេលស៊ើបអង្កេតទាំងមូល^{៥៩}។ យោងតាមចម្លើយតបរបស់ខ្លួនទៅនឹងបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ មេធាវីតំណាងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីមិនបានផ្តល់ជូនទង្វើករណីទាំងឡាយចំពោះបញ្ហានេះឡើយ។

៥៩. អង្គបុរេជំនុំជម្រះយល់ឃើញថា ភាពសមស្របនៃរយៈពេលឃុំខ្លួន និងការយកចិត្តទុកដាក់របស់សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតនៅក្នុងការបំពេញកិច្ចស៊ើបសួរ គឺជាកត្តាដែលត្រូវយកមកធ្វើការពិចារណានៅពេលអនុវត្តអំណាចធានាសិទ្ធិក្នុងការបន្តការឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្ន។ អង្គបុរេជំនុំជម្រះបាន

^{៥៧} ដីកាសម្រេចបន្តថិរវេលានៃការឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្ន កថាខណ្ឌ២៨។
^{៥៨} ដីកាសម្រេចបន្តថិរវេលានៃការឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្ន កថាខណ្ឌ២៩-៣០។
^{៥៩} ប្រតិចារឹកនៃសវនាការលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ ចុះថ្ងៃទី១១ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០១០ ទំព័រ៥២។

សាលដីកាលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់ អៀង សារី ប្រឆាំងនឹងដីកាសម្រេចលើការបន្តថិរវេលាឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្ន

យោងលើរយៈពេល ចាប់តាំងពីថ្ងៃសវនាការលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ប្រឆាំងនឹងដីកាសម្រេចអំពីការបន្ត
ថិរវេលានៃការឃុំខ្លួននៅថ្ងៃទី២ ខែមេសា ឆ្នាំ២០០៩ រហូតមកដល់ថ្ងៃសវនាការនៅថ្ងៃទី១១ ខែកុម្ភៈ
ឆ្នាំ២០១០។

៦០. អង្គបុរេជំនុំជម្រះយល់ឃើញថា មានភស្តុតាងបន្ថែមគ្រប់គ្រាន់នៅក្នុងសំណុំរឿងបង្ហាញថា ការ
ស៊ើបអង្កេតបានវិវត្តទៅមុខយ៉ាងលឿន ក្នុងអំឡុងពេលនៃការពិចារណានេះ។ សហចៅក្រមស៊ើប
អង្កេតបានផ្តល់សំអាងហេតុគ្រប់គ្រាន់នៅក្នុងដីកាសម្រេចបន្តថិរវេលា ដើម្បីជាការគាំទ្រដល់ការ
រកឃើញនេះ^{៦០}។

៦១. អង្គបុរេជំនុំជម្រះយល់ឃើញថា ភាពធ្ងន់ធ្ងរ និងលក្ខណៈនៃឧក្រិដ្ឋកម្ម ដែលចោទប្រកាន់លើជនត្រូវ
ចោទទាមទារឱ្យមានកិច្ចស៊ើបសួរមួយដែលមានទំហំធំធេង ដែលបានបំពេញរួចហើយ។ អង្គបុរេ
ជំនុំជម្រះយល់ឃើញថា នៅពេលពិចារណាលើវិសាលភាព និងដំណាក់កាលស៊ើបអង្កេតនៅពេល
បច្ចុប្បន្ននេះ សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតបានប្រើប្រាស់ធនធានសិទ្ធិរបស់ខ្លួនយ៉ាងសមហេតុផល នៅ
ពេលចេញដីកាសម្រេចបន្តថិរវេលានៃការឃុំខ្លួន។

យ. សំណើសុំឃុំខ្លួននៅក្នុងផ្ទះ និងការឃុំខ្លួននៅក្នុងមន្ទីរពេទ្យ

៦២. សហមេធាវីការពារក្តីបានសន្និដ្ឋាននៅក្នុងបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ថា សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតបានរំលោភ
ទៅលើធនធានសិទ្ធិ ដោយបានខកខានមិនបានពិចារណាពីជម្រើសយុំឃាំងខ្លួន ដែលមានលក្ខណៈធ្ងរ
ស្រាលជាង មុននឹងសម្រេចសេចក្តីពន្យារការឃុំខ្លួន ជនត្រូវចោទ^{៦១}។ អង្គបុរេជំនុំជម្រះសង្កេត
ឃើញថា ចំពោះករណីនេះ សហមេធាវីការពារក្តីមិនបានបង្ហាញនូវកាលៈទេសៈថ្មីៗ នៅក្នុងសំណើ
របស់ខ្លួនចុះថ្ងៃទី២០ ខែតុលា ឆ្នាំ២០០៩ ប្រឆាំងនឹងដីកាសម្រេចអំពីការបន្តការឃុំខ្លួនបណ្តោះ
អាសន្ន។ អង្គបុរេជំនុំជម្រះសង្កេតឃើញទៀតថា សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតបានរកឃើញនៅក្នុង
ដីកាសម្រេចបន្តថិរវេលាថា លក្ខខណ្ឌនៅក្នុងវិធាន ៦៣(៣) នៃវិធានផ្ទៃក្នុងបានបំពេញ ហេតុដូច្នោះ

^{៦០} ដីកាសម្រេចបន្តថិរវេលានៃការឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្ន កថាខណ្ឌ៣០ និងជើងទំព័រដែលទាក់ទង។

^{៦១} បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ ផ្នែកIII/B កថាខណ្ឌ២៣-២៦។

សាលដីកាលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់ អៀង សារី ប្រឆាំងនឹងដីកាសម្រេចលើការបន្តការឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្ន

សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតបានអនុវត្តធានាសិទ្ធិរបស់ខ្លួន បានត្រឹមត្រូវនៅពេលពន្យារការឃុំខ្លួនជន
ត្រូវចោទបណ្តោះអាសន្ន។

៦៣. អង្គបុរេជំនុំជម្រះសង្កេតឃើញថា ទោះបីនៅក្នុងបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ដែលទាមទារឱ្យមានការដោះលែង
សហមេធាវីការពារក្តីជនត្រូវចោទបានស្នើសុំ “ការបញ្ចប់នូវការឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្ន” ក៏ដោយ នៅ
ក្នុងថ្ងៃសវនាការនាថ្ងៃទី១១ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០១០ លើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ សហមេធាវីការពារក្តីបាន
បញ្ជាក់បំភ្លឺថា ខ្លួនមិនស្នើសុំឱ្យមានការដោះលែងឱ្យមានសេរីភាពជាបណ្តោះអាសន្ននោះឡើយ
ហើយខ្លួនស្នើសុំឱ្យអង្គបុរេជំនុំជម្រះពិចារណាលើការបង្កប់ឱ្យមានការឃុំខ្លួននៅក្នុងផ្ទះ ឬការឃុំ
ខ្លួននៅក្នុងមន្ទីរពេទ្យ ជាជាងការឃុំខ្លួននៅក្នុងមន្ទីរឃុំខ្លួនរបស់ អ.វ.ត.ក^{៦២}។

៦៤. អង្គបុរេជំនុំជម្រះកត់សម្គាល់ឃើញថា ខ្លួនបានសម្រេចនៅក្នុងសំណើដូចគ្នានេះដែរនៅក្នុងសាលដីកា
របស់ខ្លួនលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់ជនត្រូវចោទ ប្រឆាំងនឹងដីកាសម្រេចអំពីការបន្តថិរវេលានៃការ
ឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្ន ចុះថ្ងៃទី២៦ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០០៩ ដោយក្នុងនោះបានសម្រេចថា “លក្ខខណ្ឌ
នៃវិធាន៦៣(៣)(ខ) នៅតែត្រូវបានបំពេញ។ គ្រាន់តែមានលក្ខខណ្ឌមួយក្នុងចំណោមលក្ខខណ្ឌ
ផ្សេងទៀត គឺគ្រប់គ្រាន់ដើម្បីធ្វើឱ្យមានយុត្តិកម្មក្នុងការបន្តឃុំខ្លួនជនត្រូវចោទ។ លក្ខខណ្ឌដែលស្នើ
ឡើងដោយជនត្រូវចោទ មិនសមស្របតាមភាពចាំបាច់សម្រាប់ការឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្នជនត្រូវ
ចោទនោះទេ”^{៦៣}។

៦៥. ដោយសារតែសំណើសុំដាក់ឃុំខ្លួននៅក្នុងផ្ទះមិនមានការលើកឡើងនូវភស្តុតាងថ្មីបន្ថែម ហើយមិន
មានការបង្ហាញអំពីការផ្លាស់ប្តូរកាលៈទេសៈនោះ អង្គបុរេជំនុំជម្រះបដិសេធសំណើនេះចោល
ដោយមិនចាំបាច់បង្ហាញសំអាងហេតុបន្ថែមឡើយ។

ហេតុដូច្នេះ អង្គបុរេជំនុំជម្រះសម្រេចជាដាច់ខាត៖

១. ទទួលយកបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍នេះតាមទម្រង់។

^{៦២} ប្រតិចារិកនៃសវនាការលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ ចុះថ្ងៃទី១១ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០១០ ទំព័រ២៥។

^{៦៣} សាលដីកាលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ប្រឆាំងនឹងការបន្តការឃុំខ្លួន កថាខណ្ឌ៤៨។

សាលដីកាលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់ អៀង សារី ប្រឆាំងនឹងដីកាសម្រេចលើការបន្តការឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្ន

- ២. តម្កល់ដីកាសម្រេចពន្យារថិរវេលានៃការឃុំខ្លួនរបស់សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត ដោយមានមូលហេតុដូចបានលើកឡើងនៅក្នុងកថាខណ្ឌ៣០-៣២ នៃសាលដីកានេះ ដែលជាមូលហេតុបន្ថែមលើមូលហេតុរបស់សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត។
- ៣. បដិសេធសំណើកែប្រែលក្ខខណ្ឌនៃការឃុំខ្លួន។
- ៤. បដិសេធបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍នេះចោលទុកជាឥតបានការ។

អនុលោមតាមវិធាន ៧៧(១៣) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង សាលដីកានេះបិទផ្លូវតវ៉ា ។

សាលដីកានេះ ប្រកាសជាសាធារណៈ ដោយអង្គបុរេជំនុំជម្រះ ចំពោះមុខជនត្រូវចោទ និងសហមេធាវីការពារក្តីរបស់ជនត្រូវចោទ។

ភ្នំពេញ ថ្ងៃទី៣០ ខែ មេសា ឆ្នាំ២០១០

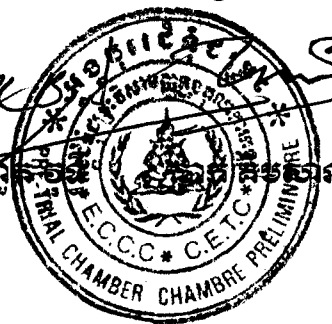
អង្គបុរេជំនុំជម្រះ

ប្រធាន

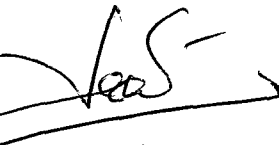

Rowan DOWNING

ឈឹម ថុល

Katinka LAHUIS

Entela JOSIFA

ឈន ព្រលឹង